

енергоємність; невисока якість; вузький сортамент. Тому закономірно, що вітчизняні металургійні підприємства здійснюють заходи з підвищення конкурентоспроможності своєї продукції і ефективності діяльності.

Література: 1. Розвиток сектора чорної металургії в Україні / В надзаг.: Світовий банк. – К.: «Міленіум», 2004. – 110 с. 2. Гірничо-металургійний комплекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrexport.gov.ua/ukr/prom/10.html>.

*Коваль Д.Я.,
студентка 4 курсу,
Науковий керівник: Чернобай Л.І.,
к.е.н., доцент, професор кафедри
Національного університету «Львівська політехніка»,
м. Львів, Україна*

КІОТСЬКИЙ ПРОТОКОЛ В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ

Україна підписала Кіотський протокол 15 березня 1999 року та ратифікувала його 4 лютого 2004 року [1]. 9 березня 2012 року у м. Бонн на 19-ому засіданні Спеціального Підрозділу Секретаріату ООН Україна отримала позитивне рішення у питанні відновлення повноцінної участі у механізмах Кіотського протоколу. Це означало, що Україна відновила участь у міжнародній торгівлі викидами та може використовувати механізми спільного впровадження за національною процедурою в повній мірі [2].

Україна визнана перспективним партнером для реалізації проектів спільного впровадження, оскільки має практично нереалізований потенціал підвищення енергоефективності й енергозбереження (на відміну від ЄС та Японії, де цей потенціал вже майже повністю вичерпаний). Станом на 11 липня 2011 року в Наглядovому комітеті за спільним впровадженням від України на різних стадіях реалізації зареєстровано 59 проектів спільного впровадження. Ці проекти вже дали можливість зменшити викиди парникових газів майже на 30 млн. тонн, що становить близько 40% світового обсягу в рамках проектів спільного впровадження. Порівняно з іншими країнами Східної Європи такий результат є безсумнівним успіхом. За схемою зелених (або цільових) інвестицій Україною було укладено кілька угод з Японією та з Іспанією загальним обсягом 47 млн. тонн одиниць викидів. У цій ніші світового ринку квот на Україну припадає понад 13%. Одержані кошти освоєно поки що частково і спрямовано на ремонт і теплову санацію шкіл та лікарень у кількох регіонах України (АР Крим, Луганській, Сумській, Івано-Франківській областях) [1].

Однак, на нашу думку, Україна має зважено приймати рішення про продаж своїх квот на викиди. У випадку зростання виробництва будуть зростати викиди в атмосферу. Якщо Україна перевищить дозволений обсяг викидів парникових газів і розпродасть квоти, то вона стикнеться з необхідністю або самій купувати квоти (за значно вищими цінами), або сплачувати штрафи за перевищення дозвoленого рівня викидів.

Навіть попри позитивні наслідки приєднання країни до Кіотського протоколу (наприклад, впровадження нових технологій, залучення цільових інвестицій, покращення міжнародного іміджу), Україна повинна помірковано і розважливо оцінювати наслідки своєї участі у гнучких механізмах Кіотського протоколу. На даний час для країни найбільш доцільною є участь у проектах спільного впровадження та схемах зелених інвестицій. Торгівля квотами для України може містити ризики через нерозвинуту систему бірж та нестачу кваліфікованих кадрів. Натомість варто зосередити увагу на цільовому та максимально ефективному використанні коштів, вже отриманих в рамках дії Кіотського протоколу, та забезпечити оперативне коригування чинних процедур відбору і контролю за реалізацією проектів в рамках схеми зелених інвестицій та проектів спільного впровадження [3, с.56].

Отже, аби отримати повний спектр вигод від механізмів Кіотського протоколу, Україна має стати конкурентоздатним гравцем на ринку торгівлі викидами та проектів спільного впровадження, а також повинна закінчити формувати законодавчу та інституційну бази, які дозволять брати активну участь в впровадженні Кіотського протоколу.

Література: 1. Дзеркало тижня [Електронний ресурс] / Кітура А., Єрмоєнко А. Кіотський протокол: стимул чи обмежувач? / режим доступу: http://dt.ua/ECONOMICS/kiotskiy_protokol_stimul_chi_obmezhuвач_86025.html. 2. Екологічний портал [Електронний ресурс] / режим доступу: <http://ecoclubua.com/tag/kiotskiy-protokol/>. 3. Жарова Л.В., Ільїна М.В. Економічні механізми контролю за викидами парникових газів / За науковою редакцією д.е.н., проф. Хлобистова Є.В. – К.-Сімферополь: РВПС України НАН України, НДІ СРП, 2009. – с.56

Куцмус Н.М.,
докторант Житомирського національного агроекологічного університету,
м. Житомир, Україна

ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ

Просування ідей сталості в економічному зростанні знайшло відображення в реалізації політики сільського розвитку, яка фокусує в собі не лише економічну, а й соціальну та середовищну складові. В традиційному уявленні сталість сільського розвитку трактується як стабільний розвиток сільської громади (а не лише території), що відповідає критеріям економічної, соціальної та екологічної ефективності і забезпечує виконання сільськими територіями необхідних функцій: розширене відтворення населення, зростання його добробуту, покращення екологічної ситуації в сільській місцевості. Поряд з цим, під сталим сільським розвитком можна розуміти довгостроковий, економічно-ефективний розвиток сільського суспільства при збереженні природних основ життєдіяльності та забезпеченні соціальної захищеності всіх верств населення. При цьому до критеріїв сталого сільського розвитку слід віднести: зростання ефективності сільського господарства, диверсифікацію сільської економіки, продовольчу безпеку країни, природний приріст сільського населення, підвищення рівня і якості життя на селі, збереження соціального контролю над історично освоєними територіями, покращення родючості ґрунту і екологічної ситуації в сільських районах. Виходячи зі сказаного, потребує концептуалізації мета даного процесу на засадах сталості: її авторське трактування виходить за межі власне якості життєвого середовища селян (хоча й не заперечує його) та передбачає забезпечення високого рівня добробуту, який є узагальнюючим показником рівня та якості життя. При цьому добробут реалізується через сукупність потреб людини, які вона в змозі задовольнити у процесі життєдіяльності, а саме фізичних, соціальних та духовних.

Необхідність трансформації політики розвитку сільських територій як своєрідного соціального феномену протягом останнього десятиліття обумовлена рядом змін, характерних сільському економічному простору, а саме: *виробничі зміни* – диверсифікація сільської економіки, що значно перевершує межі сільського господарства; *соціально-демографічні зміни* – перехід від урбаністичної до міжнародної міграції, що веде за собою модифікацію культурних параметрів сільського ринку праці, зростання значимості особистості у сільській громаді; *сільськогосподарські зміни* – комерціалізація сільськогосподарського виробництва, що критично впливає на екологічний стан ґрунтів; *використання технологій* – поступова технологізація сільських територій, зокрема, в інформаційній площині.

Означені зміни зумовили не лише необхідність формування адекватного інструментарію та стратегій сільського розвитку, а й переосмислення ролі жінок, їх позиціонування у суспільстві. Інакше кажучи, сталість сільського розвитку в сучасних соціально-економічних обставинах можлива за умов забезпечення гендерної рівності. Адже, як зазначають Тавіра Н. та Тапіа Ф., сталість по відношенню до сільського розвитку це не лише концепція взаємовідносин суспільства в цілому та навколишнього середовища, а й окремих людей та їх груп у процесі життєдіяльності [1, с. 213]. З точки зору забезпечення гендерної рівності у розвитку сільських територій жінки повинні розглядатися не лише як елемент сім'ї або громади, а й як ключовий ресурс формування людського капіталу [2, с. 8]. Це означає необхідність позиціонування жінок як специфічного соціального суб'єкта даного процесу, який має особливі проблеми, інтереси, завдання та цілі, потреби.